

Pia Kauma kok ym.

Kirjallinen kysymys pysyvästä mahdollisuudesta etäopetuksen toteuttamiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Kuluneen vuoden kevät asetti suomalaisen perusopetuksen valtavan haasteen eteen. Koronavirusepidemian vallitessa siirtyminen etäopetukseen tapahtui käytännössä yhdessä yössä. Suurimmalle osalle oppilaista etäopiskelu toimi hyvin ja osalle oppilaista jopa väylänä pois koulupudokkuudesta ja takaisin osaksi laadukasta suomalaista opetusta. Positiivista oli myös se, että useissa kouluissa opetustilanteet rauhoittuivat.

Etäopetuksen mahdollistava lainsäädäntö otettiin käyttöön kesäkuussa, ja se on voimassa väliaikaisesti 30.12.2020 saakka (HE 86/2020 vp). Suomen perusopetuslaki ei tunne käsitettä "etäopetus". Nykyisen lain mukaan oppivelvollisuusikäisten perusopetus on järjestettävä lähiopetuksena. Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus voidaan sen sijaan järjestää osaksi tai kokonaan etäopetuksena.

Kevään ja kesän aikana saadut kokemukset ovat osoittaneet, että etäopetuksen järjestäminen on mahdollista järjestää onnistuneesti myös perusopetuksessa. Kun väliaikaiseksi tarkoitetun lain määräaika päättyy, olisi etäopetus tarkoituksenmukaista mahdollistaa myös sen jälkeen siten, että etäopetus on mahdollista myös muissa poikkeusoloissa (epidemiat, luonnonkatastrofit, tulipalot jne.) Lain tulee olla nopeasti käyttöön otettavissa koulutuksen järjestäjän päätöksellä. Pysyvä mahdollisuus etäopetuksen toteuttamiseen mahdollistaisi helpommin myös muun muassa harvinaisempien kurssien järjestämisen, ja sitä voisi tarvittaessa hyödyntää myös erityisen tuen piirissä olevilla oppilaille.

Mahdollisuudet etäopetuksen toteuttamiseen perusopetuksessa lisäisivät joustavuutta koulutuksen järjestäjille. Yksi esimerkki tällaisesta erityistilanteesta on vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetus. Esimerkiksi Espoossa vieraskielisillä oppilailla sekä monikielisillä oppilailla, joiden vanhemmat tai toinen vanhemmista puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia, on mahdollisuus opiskella omaa äidinkieltään kaksi tuntia viikossa. Opetettavia kieliä on Espoossa yhteensä noin 40. Osa ryhmistä on hyvin pieniä. Etäopetuksella voitaisiin luoda kaupunkikohdaisia ja jopa laajemman alueen ryhmiä, jolloin opetusta saataisiin järjestettyä nykyistä paremmin niin opetuksen laadun kuin kustannustehokkuudenkin kannalta. Erityisiä opetusjärjestelyitä voitaisiin hyödyntää myös muihin pienryhmiin.

Tulevaisuudessa on tärkeää hyödyntää etäopetuksen tarjoamia joustomahdollisuuksia myös muulloin kuin koronavirusepidemian vallitsemisissa oloissa. Huomionarvoista on, että myös Kun-

Kirjallinen kysymys KK 746/2020 vp

taliitto on esittänyt pysyviä säännöksiä etäopetuksesta sekä sitä, että etäopetuksen mahdollisuuksista käynnistettäisiin laajempi selvitystyö.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä aikatauhulla hallitus aikoo valmistella perusopetuslain muutoksen etäopetuksen mahdollistamiseksi,

miten hallitus aikoo varmistaa, että etäopetuksen toteuttaminen ei jää vain väliaikaiseksi järjestelyksi koronaepidemiaan liittyen, vaan se mahdollistetaan jatkossa yhtenä opetuksen järjestämisen muotona tarkoituksenmukaisesti rajatuissa tilanteissa ja

millä tavoin hallitus toteuttaa selvitystyön etäopetuksen mahdollisuuksista?

Helsingissä 12.10.2020

Pia Kauma kok
Terhi Koulumies kok
Mia Laiho kok
Timo Heinonen kok
Sari Sarkomaa kok
Paula Risikko kok